

Nu viser det sig, at det var en rigtig Politik, og den er naaet saa vidt. Jeg ved godt, at da den tyske Delegation kom hjem fra Bern, mødte den nogen Kritik fra visse tyske Kredse, men den fik sin Overenskomst med os godkendt af den socialdemokratiske Partibestyrelse, og det er senere slaaet fast i den Overenskomst, som det ærede Medlem hentydede til. At der ogsaa kom nogle ubehagelige Udtalelser i Sommer, er mig meget vel bekendt; men vi har alligevel en officiel Anerkendelse fra et meget stort tysk Parti, fra den tyske Arbejderklasse, som dog vist kommer til at spille en afgørende Rolle i Fremtiden. Det er i hvert Fald en langt større Garanti end den efter min Mening ganske fantastiske, ganske urealistiske Grænsepolitik, som det ærede Medlem i de Aar var en af Talsmændene for, og som bidrog til, at en realistisk Grænsepolitik, en endnu mere national og endnu mere fornuftig Grænsepolitik, den, vi Socialdemokrater helst havde set, fuldstændig blev umuliggjort; den slesvigske Stemmingsbølge paavirkede Venstre og de Konservative i stedse stigende Grad, saaledes at en fuldt ud reel Grænsepolitik næsten ikke kunde faa Ørenlyd. Jeg synes, jeg har en vis Ret til at paapege dette overfor det ærede Medlems Tale her i Aften.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Maa jeg blot til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg bemærke, at talrige socialdemokratiske Organer har taget Afstand fra og kritiseret den Overenskomst, som er sluttet mellem det danske og det tyske Socialdemokrati. Jeg har dem liggende i min Mappe; det er Citater gengivne i det danske Blad „Grænsevagten“, saa det er let at se, at Grænsen ikke er blevet alment anerkendt, ikke en Gang af det tyske socialdemokratiske Parti. Med Hensyn til mit Spørgsmaal i øvrigt om en tysk Anerkendelse af den nuværende Grænse maa man jo sondre imellem den retslige, traktatmæssige Anerkendelse og den, om jeg saa maa sige, moralske Anerkendelse. Forholdet er faktisk det, at blandt alle de tyske territoriale Afstaaelser er den slesvigske den eneste, for hvilken Tysklands Navn ikke findes paa nogen Traktat, den eneste, naar undtages Fristaten Danzig, men den er jo noget for sig selv. Ellers er der ingen Territorialafstaaelse fra Tysk-

land, uden at Tysklands Navn staar under Afstaaelsen. Man kan nu sige, at det kun er af formel Betydning, men det er i hvert Fald den formelle Ret dokumenteret. For Danmarks Vedkommende foreligger der ikke en saadan Anerkendelse. Jeg ved godt, at for alle andre Afstaaelsers Vedkommende hævder Tyskerne alligevel, at det er Voldsafstaaelser, og de kan ikke anerkende Grænserne; men de har sat deres Navn under vedkommende Traktater, det er i hvert Tilfælde traktatmæssigt, internationalt en Betyggelse. Men ikke en Gang det er opnaaet ved Venstres nationale Genrejsningsarbejde. Den første Artikel i det tresidede Traktatudkast begynder: Grænsen mellem Danmark og Tyskland er følgende, og saa angives Grænsen med Breddegrader. Dette skulde Tyskland have sat sit Navn under. Men det er ikke sket; vi har ikke faaet en tresidig Traktat. Under Forhandlingerne om den dansk-tyske Traktat blev det forsøgt fra dansk Side at faa en saadan Anerkendelse, saa den danske Regering har altsaa tillagt det Betydning. Men det er ikke blevet opnaaet. Det ærede Medlem siger saa, at hvis min Løsning af det slesvigske Spørgsmaal var blevet virkeliggjort, vilde den ikke være blevet moralsk anerkendt af Tyskland. Men det ærede Medlem ved jo ikke, om Tyskland ikke, hvis der havde været et mere aktivt Initiativ fra dansk Side, vilde være blevet nødsaget til at underskrive paa en tresidig Traktat, selv om Grænsen havde været længere mod Syd.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

J. P. Nielsen: Jeg vil blot gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at baade de tyske Fagforeninger gennem deres Repræsentanter, som jeg har forhandlet med, og den tyske Partibestyrelse gennem Repræsentanter, som jeg ogsaa har forhandlet med, har anerkendt den nuværende Grænse. Naar de tyske Fagforeninger har haft Vanskeligheder med dette Spørgsmaal, skyldes det egentlig det ærede Medlems Partifæller, jeg mener de Folk i Tyskland, der staar paa det samme Standpunkt, som det ærede Medlem staar paa her; det er dem, der tilhører „Deutsche Tageszeitung“, eller hvad de hedder, alle de chauvinistiske Blade, der stadig kommer tilbage til, at denne Grænse er forkert; den skal flyttes højere op. Jeg kender jo lidt til Forhol-